

The Study of Bible Chronology
ဆိကမိၣ်ဒီးယုသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဟံၣ်တၢ်ဘၣ်ဃးဒီးလံာ်စီဆုံ
လံာ်န့ၣ်လံာ်လါအတၢ်ဆၢကတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်လၢကီၤလၢဝါအလံာ်မဲာ်ဖျါလၢအမ့ၢ် Chronology အံၤန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအီၤလံာ်မဲာ်ဖျါလၢအမ့ၢ် Chronos ဒီး Logy န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢ Chronos အခီပညီန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤပုၤကူၣ်သ့ကူၣ်ဘၣ်အတၢ်ကတိၤတခီပာ်ဖျါဝဲလၢ, န့ၣ်ရံၣ်ဖိတဖျါလၢအဒုးသ့ၣ်ညါပုၤတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအလီၤတံာ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢ Logy အံၤန့ၣ်အခီပညီမ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ကူၣ်သ့ကူၣ်ဘၣ်လၢပဘၣ်ဃုသ့ၣ်ညါအီၤသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ Chronology အံၤအခီပညီမ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ကူၣ်သ့ကူၣ်ဘၣ်, ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢပဘၣ်ဃုသ့ၣ်ညါအီၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ Bible Chronology အခီပညီန့ၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကီး “တၢ်ကူၣ်သ့ကူၣ်ဘၣ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢပဘၣ်ဃုသ့ၣ်ညါအီၤ လၢလံာ်စီဆုံအပူၤ” န့ၣ်လီၤ.

အဲၤအံၤပဝဲဒၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ပအိၣ်မူဘၣ်လၢ အနံၣ် (၂၀၀၀) ဘျဲၣ်လၢဘၣ်တၢ်ကံၢ်တၢ်ဒုးအီၤလၢ ခရံၣ်အနံၣ်, ဒ်ပစံးတၢ်အသိး AD အပူၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ ကစၢ်ခရံၣ်တဟဲလီၤဒီးအခါ ဘၣ်တၢ်ကိးအီၤလၢ BC အံၤန့ၣ် စးထီၣ်ဖဲကစၢ်ယွၤတုၤလီၤ စီၤအၤဒၣ်န့ၣ်ကအိၣ်အနံၣ်ဆံးအါလဲၣ်. လၢဟီၣ်ခိၣ်တဘျဲၣ်အပူၤန့ၣ်တၢ်စံာ်စီၤတဲာ်ဘၣ်ဃးဒီးပုၤကညီအံၤန့ၣ် အိၣ်ထီၣ်လံာ်အနံၣ်ဆံးအါလဲၣ်. ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်ပုၤကူၣ်သ့ကူၣ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်စံးကတိၤတခီပာ်အကလုာ်ကလုာ်လီၤ. ပုၤတနီၤစံးဝဲလၢပုၤကညီအိၣ်ထီၣ်လၢအနံၣ်အကလးတဖၣ်အကလးဒီးပုၤတနီၤစံးဝဲလၢ အိၣ်လံာ်အနံၣ်အကလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အကလီၢ်လံာ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီတခီကမ့ၢ်တၢ်ဒ်လဲၣ်. ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ်လံာ်စီဆုံတခီပာ်ဖျါဝဲန့ၣ်ပထံၣ်ဘၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ကစၢ်ယွၤဟံၣ်ဖျါတၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤန့ၣ်လၢလံာ်စီဆုံအပူၤအိၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲအံၤတဆံးတက့ၢ်, ဖဲန့ၣ်တဆံးတက့ၢ်န့ၣ်ဒီး ပမ့ၢ်ချုၣ်ညါအီၤန့ၣ်ပကထံၣ်ဘၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်အပတီၢ် (၇) ပတီၢ်ဒီးလံာ်စီဆုံဖိအဆၢ (၅၀) အပူၤဒီးဘၣ်တၢ်ရၤလီၤအီၤဒ်တၢ်စံးဆၢန့ၣ်ပထံၣ်ဘၣ်လီၤ. အဲၤအံၤပကလဲၤကဒီးဆူလံာ်စီဆုံအတၢ်ဟံၣ်ဖျါအနံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

အပတီၢ် (၁) စးထီၣ်လၢယွၤတုၤလီၤစီၤအၤဒၣ်တုၤလၢထံလုာ်ဘၢဟီၣ်ခိၣ်အကတီၢ်

တၢ်ဆၢကတီၢ်အဝဲအံၤန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်ကစၢ်ယွၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အမ့ၢ်ဟီၣ်ခိၣ်တၢ်တဘျဲၣ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါလီၤ. ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ် ကစၢ်ယွၤအတၢ်ဟံၣ်ဖျါန့ၣ်ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ လံာ်ခမိၤရှုအဆၢဒိၣ် (၅) အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဃးဒီးလံာ်ခမိၤရှုအဆၢဒိၣ် (၅) အံၤန့ၣ်ပုၤအါဂၤဆိကမိၤဝဲလၢ အရတဒိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လံာ်စီဆုံအဆၢဒိၣ်တမံၤအံၤ မ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဃးဒီးဟီၣ်ခိၣ် (၁)တဘျဲၣ်အံၤ အဆၢကတီၢ်ကအိၣ်ထဲလဲၣ်န့ၣ်ပသ့ၣ်ညါအီၤတသ့ဘၣ်. စးထီၣ်ဖဲစီၤအၤဒၣ်ဘၣ်တၢ်တုၤလီၤအခါဆူထံလုာ်ဘၢတၢ်အကတီၢ်အဂ့ၢ်န့ၣ်ပသ့ၣ်ညါအီၤတသ့စ့ၢ်ကီးဘၣ်. လၢတၢ်န့ၣ်အယိအဲၤအံၤဘၣ်ဃးဒီးဟီၣ်ခိၣ်တၢ်တဘျဲၣ်အံၤအနံၣ်န့ၣ် ပကဂ့ၢ်ဒုးကွၢ်အီၤဒ်လဲၣ်.

စးထီၣ်ဖဲ စီၤရှုသးလၢအမ့ၢ် စီၤအၤဒၣ်အစၢၤအသ့ၣ်အဂၤတဆံသ့ၣ်တဖၣ်အသးန့ၣ် ပမ့ၢ်ဃုသ့ၣ်ညါအီၤသ့လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အသးန့ၣ် ပမ့ၢ်ဒုးကွၢ်အီၤလၢ ထီၣ်ဖိအဖိဝဲၢ်ကိသ့ၣ်တဖၣ်အသးန့ၣ် ပမ့ၢ်ဟံၣ်ဖျါအီၤန့ၣ်ပသ့ၣ်

ညါဘဉ်လီၤ. လၢကျဲဒ်အံၤအဃိ ပကသ့ညါဘဉ်စီၤနိအါအိၣ်ဖျဲၣ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်ဒီး, ပမ့ၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်အိၤဒီးအသးန့ၣ် ပကသ့ညါဘဉ်ထံလုာ်ဘၢအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. အန့ၣ်သတးဒီးပကသ့ညါဘဉ်စီၤအဒၣ်လၢဘဉ်တၢ်တုၤလီၤ အိၤအဆၢကတီၢ်ဆူထံလုာ်ဘၢတၢ်အဆၢကတီၢ်အပူၤအိၣ်ပွဲၤန့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

နီၢ်ဂံၢ်	လံာ်စီဆုၣ်အဆၢဒိၣ်	အမံၤ	အသး	အိၣ်ဖျဲၣ်ဖိဝဲၣ်ကိအမံၤ
၁	၁မိၤရှၢၤ၅:၃	စီၤအဒၣ်	၁၃၀	စီၤရှၢၤသး
၂	၁မိၤရှၢၤ၅:၆	စီၤရှၢၤသး	၁၀၅	စီၤအနိၣ်
၃	၁မိၤရှၢၤ၅:၉	စီၤအနိၣ်	၉၀	စီၤက့ၤန့ၣ်
၄	၁မိၤရှၢၤ၅:၁၂	စီၤက့ၤန့ၣ်	၇၀	စီၤမၤဟလၢ
၅	၁မိၤရှၢၤ၅:၁၅	စီၤမၤဟလၢ	၆၅	စီၤယၢၤရူး
၆	၁မိၤရှၢၤ၅:၁၈	စီၤယၢၤရူး	၁၆၂	စီၤဃနိၣ်
၇	၁မိၤရှၢၤ၅:၂၁	စီၤဃနိၣ်	၆၅	စီၤမသူၤရှၢၤလၢ
၈	၁မိၤရှၢၤ၅:၂၅	စီၤမသူၤရှၢၤလၢ	၁၈၇	စီၤလုၤမ့း
၉	၁မိၤရှၢၤ၅:၂၈	စီၤလုၤမ့း	၁၈၂	စီၤနိအါ
၁၀	၁မိၤရှၢၤ၇:၁၁	စီၤနိအါ	၆၀၀	ထံလုာ်ဘၢတၢ်
	ဟံၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်		၁၆၅၆	

ဟီၣ်ခိၣ်တၢ်တဘျုးအတၢ်ဆၢကတီၢ်အိၣ် ၁၆၅၆ နံၣ်န့ၣ်လီၤ.

အပတီၢ် (၂) ထံလုာ်ဘၢတၢ်ဒီးဆူတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအကတီၢ်

တၢ်ဆၢကတီၢ်အံၤန့ၣ် စးထီၣ်ဖဲထံလုာ်ဘၢတၢ်ဒီးဆူတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဃးဒီး တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအံၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤမတၢ်တမံၤလဲၣ်. တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအံၤမ့ၢ်စ့ၢ်ကိး စီၤအါတြၢၤ ဟံၣ်လုာ်ထီၣ်အဖိခွါလၢ ကစၢ်မိၤရံးယၢၤအဖိခိၣ်အခါ ကစၢ်ယွၤဟ့ၣ်အိၤတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤန့ၣ်ဧါ. တမ့ၢ်ဝဲဘဉ်. တၢ်အဝဲအံၤန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်ကစၢ်ယွၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤဆူ စီၤအါတြၢၤဟံၣ်လၢအအိၣ်လၢဝဲဆူအဆၢကတီၢ် န့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ်ပကထံၣ်ဘဉ်ဖဲ ၁မိၤရှၢၤ ၁၂:၁-၃ န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးယွၤမံးဘဉ်စီၤအါတြၢၤ, ဟးထီၣ်နဲလၢနထံနကီၢ်ဒီးလၢနဘူးနတံၢ်အအိၣ်, ဒီးလၢနဟံၣ် အဟံၣ်ဆူကီၢ်တဘျုးလၢ ယကဒုးနဲနတက့ၢ်. ဒီးယကဒုးကဲထီၣ်နဲလၢပုၤတကလုာ်ဖးဒိၣ်, ဒီးပက ဆိၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ်, ဒီးယကဟံၣ်ဒိၣ်နမံၤ, ဒီးနကကဲထီၣ်တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၢ်လီၤ. ဒီးပုၤလၢအဆိၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ် ယကဆိၣ်ဂ့ၢ် အိၤ, ဒီးပုၤလၢအဆိၣ်အာန့ၣ် ယကဆိၣ်အာအိၤလီၤ. ဒီးပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိအဒ့ၣ်ခဲလၢာ်ကဘဉ်တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၢ် လၢနပူၤလီၤ.”

မ့ၢ်ဝဲလီၤ. မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢကစၢ်ယွၤဟ့ၣ်အိၤလီၤ. ကစၢ်ယွၤမၤစီၤအါတြၢၤဟးထီၣ်လၢ အထံ အကီၢ်အဘူးအတံၢ်ဒီးလၢအဟံၣ်အဟံၣ်န့ၣ်, အဝဲမ့ၢ်ဒိကန့ၣ်တၢ်အံၤန့ၣ်, ကစၢ်ကဟ့ၣ်အိၤတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၢ်ဆိၣ်ဝါန့ၣ်မ့ၢ် ဒၣ်အတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ.

ဒ်သီးကစာ်ယွဲမာစီအကြပ်ဟးထီၣ်လၢတၢ်လီၤအဝဲအံၤအပူၤအနံၤအသီန့ၣ် မ့ၢ်ဒ်တၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤ အမ့ၢ်နံၤအကတီၢ်လီၤ. ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ **၁မိၤရှုၤ ၁၂:၄** န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးစီအကြပ်ဟးထီၣ်ဝဲဒ်ယွဲမာလိာ်အီၤအသီးန့ၣ်ဒီး စီလိာ်လဲၤဝဲဒီးအီၤလီၤ. ဒီးလၢ စီအကြပ်ဟးထီၣ်ဝဲလၢဟးရၣ်အပူၤန့ၣ်, အသးပှၢ်တ့ၢ်န့ၣ်ဆဲးယံၢ်န့ၣ်လီၤ.”

ဖဲစီအကြပ်အသးအိၣ် (၇၅) နံၣ်အခါအဟံၣ်စီတုၤရၤဆူးကွံာ်အသးဝံၤမး ဟးထီၣ်လၢဟးရၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ် ပထံၣ်ဘၣ်ဖဲ, **မၤတၢ် ၇:၄** န့ၣ်လီၤ.

“တုၤန့ၣ်တုၤဟးထီၣ်ကွံာ်ဝဲလၢ ကီၤက့ၤစူး, ဒီးလဲၤအိၣ်ဝဲဆိးဝဲလၢ ဃၤရၣ်, ဒီးအဟံၣ်သံဝဲအလီၢ် ခံဒီး, ဟးထီၣ်ဖဲန့ၣ်ဆူကီၢ်လၢသုအိၣ်သုဆိးလၢ အပူၤခဲကနံၣ်အံၤလီၤ.”

လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ, စီအကြပ်ဟ့ၣ်ဟးထီၣ်လၢအကီၢ်ပူၤအခါန့ၣ် မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးအဟံၣ် စီတုၤရၤသံဝဲအကတီၢ် အယီၤ, တၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤအကတီၢ်စ့ၢ်ကီးကမ့ၢ်ဒ်တၢ်တနံၣ်ယီၤန့ၣ် ပထံၣ်ဘၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဆာကတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ လံာ်စီဆ့အပူၤအတၢ်ပာ်ဖျါတဆီဘၣ်တဆီန့ၣ် ပကထံၣ်ဘၣ်ဖဲ လံာ် **၁မိၤရှုၤ အဆၢဒိၣ် (၁၁)** န့ၣ်လီၤ.

နီၢ်ဂံၢ်	လံာ်စီဆ့အဆၢ	အနံၣ်အသး	ဖိဝဲၢ်ကိအမံၤ	အဟံၣ်အမံၤ/တၢ်မၤအသး
၁	၁မိၤရှုၤ ၁၁:၁၀	၂	စီအံၤဖးရှူး	စီရှုၣ်/ထံလုာ်ဘၢတၢ်အလီၢ်ခံ
၂	၁မိၤရှုၤ ၁၁:၁၂	၃၅	စီစ့ၤလၢ	စီအံၤဖးရှူး
၃	၁မိၤရှုၤ ၁၁:၁၄	၃၀	စီစ့ၤဘ့ၢ်	စီစ့ၤလၢ
၄	၁မိၤရှုၤ ၁၁:၁၆	၃၄	စီပုၤလး	စီစ့ၤဘ့ၢ်
၅	၁မိၤရှုၤ ၁၁:၁၈	၃၀	စီရှုၤ	စီပုၤလး
၆	၁မိၤရှုၤ ၁၁:၂၀	၃၂	စီစ့ၤရှုၤ	စီရှုၤ
၇	၁မိၤရှုၤ ၁၁:၂၂	၃၀	စီန့ၤယီၢ်	စီခရုၣ်
၈	၁မိၤရှုၤ ၁၁:၂၄	၂၉	စီတုၤရၤ	စီန့ၤယီၢ်
၉	၁မိၤရှုၤ ၁၁:၃၂	၂၀၅		စီတုၤရၤ (သံအနံၣ်)
ပာ်ဖိၣ်ခဲလၢာ် =		၄၂၇ နံၣ်		

စးထီၣ်ဖဲ ထံလုာ်ဘၢတၢ်ဒီးဆူတၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤအကတီၢ်အိၣ် (၄၂၇) နံၣ်န့ၣ်လီၤ.

အပတီၢ် (၃) စးထီၣ်ဖဲတၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤအကတီၢ်ဆူယွဲဟ့ၣ်တၢ်မၤလိာ်အကတီၢ်

တၢ်အပတီၢ်အဝဲအံၤန့ၣ် စးထီၣ်ဖဲတၢ်အပတီၢ် (၂) အကတၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲစီအကြပ်ဟ့ၣ်အဟံၣ်ဆူးကွံာ် အသးအလီၢ်ခံဝံၤဒီးဟးထီၣ်လၢအဟံၣ်အဟံၣ်အခါ အဆၢကတီၢ်ဆူယွဲဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤလိာ်အကတီၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်အပတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ် အိၣ်ထီၣ်ဝဲတမံၤဘၣ်တမံၤဒီး အဆၢတတုာ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ယွဲဟ့ၣ်တၢ်မၤလိာ်န့ၣ် အဆၢကတီၢ်မတၤလဲၣ်.

ပုအါဂါဆိကမိဉ်ဝဲလာ ကစာ်ယွဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤလိာ်အဘိတဆံလာ ကစာ်စံၤနါဆူစီမိၤရှုအအိဉ် န့ၣ်လီၤ. တမ့ၢ်တၢ်အံၤန့ၣ်ဘဉ်. တၢ်အဝဲအံၤန့ၣ်မ့ၢ်ဒဉ်တၢ်ဆာကတီၢ်ဖဲ ပုအံၣ်စရူလးဖိသ့ၣ်တဖၣ်တချးဟးထီဉ် လာကီၢ်အဲၤကူပတူးဒီးပူၤဖျဲးလာက့ၢ်အလီၢ်လၢခံကတၢ်အမုၢ်နၤလၢကစာ်ယွဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤလိာ်အဆိကတၢ် န့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ် ပကထံဉ်ဘဉ်ဖဲ **၂မိၤရှု ၁၂:၄၁-၄၃** န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးလၢအနံၣ်လွံၢ်ကယၤသၢဆံအကတၢ်န့ၣ်, တၢ်မၤအသးလၢမုၢ်တနံၤဒဉ်ဝဲန့ၣ် ယွၤအသးမုၢ် ခဲလၢာ်ဟးထီဉ်ဝဲလာ ကီၢ်အဲၤကူပတူးအပူၤလီၤ.”

“မုၢ်မုၢ်နၤဘဉ်ဃးဒီးတၢ်တီၢ်န့ၢ်လၢယွၤအဂီၢ်လၢ အဒုးဟးထီဉ်အီၤလၢကီၢ်အဲၤကူပတူးအပူၤ အဃိန့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢမုၢ်တနၤအံၤ ပုဘဉ်တီၢ်န့ၢ်အီၤလၢယွၤအဂီၢ်လၢကယံၢ်ပုအံၣ်စရူလးဖိလီၤလၢ အစဲၤအသ့ၣ်ခဲလၢာ်လီၤ.”

“ဒီးယွၤစံးဘဉ်စီမိၤရှု, ဒီးစီမိၤအဟရိဉ်, အဝဲအံၤမုၢ်တၢ်လဲၤကပာ်အလုၢ်အလုၢ်လီၤ. ပုတစီ ဘိမုၢ်ဖိတအိဉ်ဘဉ်ဝဲဘဉ်.”

လံာ်စီဆံအဆာဖိသ့ၣ်တဖၣ်စံးဘဉ်ပုဘဉ်ဃးဒီး, ဘူဉ်လဲၤကပာ်အလုၢ်အလုၢ်လၢအမုၢ် ကစာ်ယွၤအတၢ် မၤလိာ်အဆိကတၢ်တမံၤလီၤ. ဘဉ်ဃးဒီးတၢ်ဆာကတီၢ်တပတီၢ်အံၤ ယံာ်စံးအါလဲဉ်. ပကထံဉ်ဘဉ်ဖဲ လံာ်ကလၢ တံ ၃:၁၇ န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးယစံးတၢ်အံၤ, တၢ်အာဉ်လီၤအီၤလီၤလၢ ယွၤမၤကျၢပာ်အီၤန့ၣ်, တၢ်သိဉ်တၢ်သီအိဉ်ထီဉ်လၢ အလီၢ်ခဲအနံၣ်လွံၢ်ကယၤသၢဆံန့ၣ်, မၤဟးဂီၤဝဲတုၤတၢ်စံးပာ်ကမုၢ်တၢ်, ကလိကလီၤန့ၣ်တသ့ဘဉ်.”

လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ လံာ်စီဆံတဆာစံးဘဉ်ပုလၢ, စးထီဉ်ဖဲတၢ်အာဉ်လီၤအီၤလီၤအကတီၢ်ဆူ တၢ်မၤလိာ် အကတီၢ်န့ၣ် တၢ်ဆာကတီၢ်အိဉ်မးအနံၣ်လွံၢ်ကယၤသၢဆံန့ၣ် ပထံဉ်ဘဉ်လီၤ.

ဘဉ်ဆဉ်, ဘဉ်ဃးဒီးတၢ်ဆာကတီၢ်လၢအယံာ်တမံၤအံၤန့ၣ် ပချူသ့ၣ်ညါသ့လၢ ကျဲအဂၤတဘိန့ၣ်သ့စ့ၢ် ကီးလီၤ. ဘဉ်ဃးဒီးတၢ်အံၤန့ၣ်ပကထံဉ်ဘဉ်အီၤဖဲ **လံာ် ၂မိၤရှု ၁၂:၄၀** န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးပုအံၤစရူလးဖိအအိဉ်အဆိးလၢ အအိဉ်ဝဲဆိးဝဲလၢ အဲၤကူပတူးအပူၤန့ၣ်, မုၢ်အနံၣ်လွံၢ် ကယၤသၢဆံလီၤ.”

တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤကဲထီဉ်အသးဒ်လဲဉ်. ဖဲတၢ်ဆာကတီၢ်လၢစီယၤကိာ်လဲၤတုၤဆူကီၢ်အဲၤကူပတူး အခါန့ၣ် အပုၤဟံဉ်ဖိန့ၣ်အိဉ်ဒဉ်အဂၤနွံဆံန့ၣ် ပထံဉ်ဘဉ်ဖဲ ၁မိၤရှု ၄၆:၂၇ န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးစီယံၤသးအဖိခွါလၢ အအိဉ်ဖျဲးန့ၢ်အီၤလၢအဲၤကူပတူးအပူၤန့ၣ် မုၢ်ပုၤအသးခံဂၤလီၤ. ကယံၢ်ပုၤအသးလၢ စီယၤကိာ်အပုၤဟံဉ်ဖိ, လၢအဟဲဆူအဲၤကူပတူးအပူၤန့ၣ် မုၢ်ပုၤနွံဆံလီၤ.”

(လံာ် ၁ကွဲးနီဉ်တၢ် ၆:၁-၃, ဒီးစီလုၤဝဲအဖိခွါန့ၣ်မုၢ်စီက့ရဂီဉ်, ဒီးစီကဃး, ဒီးစီမရၤရံၤလီၤ. ဒီးစီက ဃးအဖိခွါမုၢ်စီမရၤရံၤ, စီယံးစဟံၤယ ဒီးစီယုဉ်, ဒီးစီဇူးစံးအုလးလီၤ. ဒီးစီမရၤရံၤအဖိမုၢ်အဟရိဉ်, ဒီးစီမိၤရှု, ဒီးနီၢ်မံးရယဉ်လီၤ.)

စီလုၤဝဲ - စီကဃး - စီမရၤရံၤ - စီမိၤရှု

တၢ်လၢတၢ်အနံၣ် (၄၃၀)အံၤန့ၣ် ဘဉ်တၢ်စးထီဉ်ဒူးဝဲလၢ စီအါတြဉ်ဟးထီဉ်လၢ အကီၢ်ဒီးလဲၤန့ၣ်ဝဲဆူ ကီၢ်အဲၤကူပတူးအပူၤအဆိကတၢ်တဘျီန့ၣ်လီၤ. တမ့ၢ်ဝဲဒဉ်လၢ (လံာ် ၂မိၤရှု ၁၂:၄၀) အတၢ်ပာ်ဖျါတၢ်အသိး တမ့ၢ်ဘဉ်. တၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ်ပကထံဉ်ဘဉ်ဖဲ **၁မိၤရှု ၁၂:၁၀** န့ၣ်လီၤ.

“ဒီးတၢ်သၢ်ဝံၤလီၤဒိအိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢ ကီၢ်ပူၤန့ၣ်, ဒီးစီၤအၤတြၢ်လဲၤလီၤဆူအဲၤကူပတူး, ဒ်သိးအကအိၣ်တမ့ၢ်ဖဲန့ၣ်လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်သၢ်ဝံၤလီၤဒိန့ၣ်အိၣ်နးမးလၢကီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.”

မ့ၢ်ဝဲလီၤ. ဖဲစီၤအၤတြၢ်လဲၤန့ၣ်ဆူကီၢ်အဲၤကူပတူးအပူၤန့ၣ် စီၤအံၣ်စရူလးအိၣ်ဝဲလၢစီၤအၤတြၢ်အယီၢ်ဒုလီၤ. ဒ်လံာ်စီၤဆ့အတၢ်သိၣ်တၢ်သီအိၣ်ဒ်အံၤအယိ ပတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဒွးတၢ်အံၤန့ၣ် ကဘၣ်အိၣ်အနံၣ် (၄၃၀) န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်မနုၤအယိလဲၣ်န့ၣ် တၢ်လၢပှၤအံၣ်စရူလးဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လၢ စီၤအၤတြၢ်အယိ ကစၢ်ယွၤမၤဘျးမၤဖှိၣ်အဝဲသ့ၣ်လီၤ.

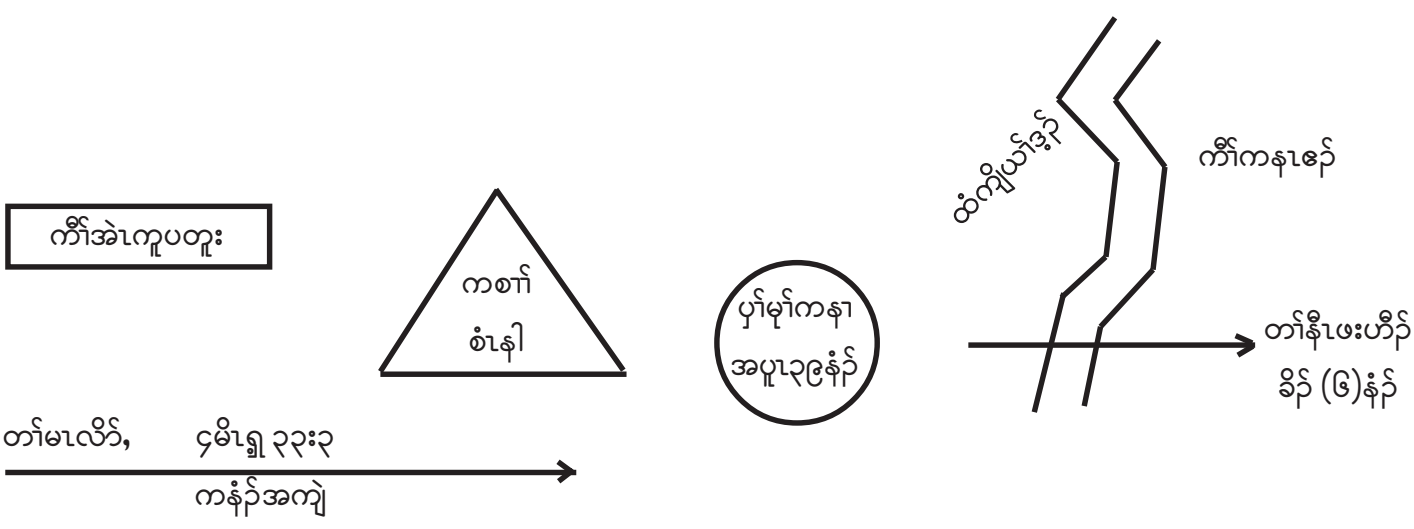
စီၤယၤကီၢ်လဲၤန့ၣ်ဆူကီၢ်အဲၤကူပတူးဒီး ဟးထီၣ်ဝဲအကတီၢ်အပူၤန့ၣ် ပဒွးကွၢ်သ့ဝဲဒၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤတဘၣ်ဃးဒီးတၢ်မၤလိအဝဲအံၤအယိ ပတချုသ့ၣ်ညါအီၤလၢဘၣ်.

လၢတၢ်န့ၣ်အယိ, ကစၢ်ယွၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤအကတီၢ်ဆူဟ့ၣ်တၢ်မၤလိအကတီၢ်အံၤန့ၣ်အိၣ်အနံၣ် (၄၃၀) န့ၣ်ပထံၣ်ဘၣ်လီၤ.

အပတီၢ် (၄) စးထီၣ်ဖဲကစၢ်ယွၤဟ့ၣ်တၢ်မၤလိအကတီၢ်ဆူပှၤအံၣ်စရူလးဖိသ့ၣ်တဖၣ် နီၤဖးလိာ်အသးဟီၣ်ခိၣ်အကတီၢ်

တၢ်အပတီၢ်အဝဲအံၤန့ၣ်ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်အီၤလၢ အပတီၢ် (၃)လၢအမ့ၢ် ကစၢ်ယွၤဟ့ၣ်တၢ်မၤလိသ့ၣ်တဖၣ်ဆူပှၤအံၣ်စရူလးဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အပတီၢ်အံၤန့ၣ် ပှၤအံၣ်စရူလးဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကဟးထီၣ်လၢကီၢ်အဲၤကူပတူးအပူၤ မ့ၢ်နုၤလၢခံကတၢ်လၢအမ့ၢ်ဘျုးလဲၤကဟ်အတၢ်မၤလိာ်လၢကစၢ်ယွၤဟ့ၣ်လီၤအီၤဒီး ဆူကီၢ်ကနုၤန့ၣ်အပူၤ ပှၤအံၣ်စရူလးဖိ (၁၁) ချီၣ်နီၤဖးလိာ်အသးဟီၣ်ခိၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပှၤလ့ၤဝံဖိသ့ၣ်တဖၣ်တမၤန့ၣ်ဘၣ်ဟီၣ်ခိၣ်အတၢ်လီၢ်ဘၣ်. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ ပှၤလ့ၤဝံဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်မၤန့ၣ်တၢ်ဆံဆဲၣ်ပူတပူလၢပှၤအံၣ်စရူလးဖိအချီၣ် (၁၁) ချီၣ်အအိၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အပတီၢ် (၄) အံၤန့ၣ် ဒ်သိးပကန့ၢ်ပာ်အီၤအဂီၢ်န့ၣ် ပကဟ်ဖျါအီၤလၢ တၢ်ဂီၤဒ်အဖိလၢာ်အသိးလီၤ.

လံာ်စီဆုံအဆာ	လံာ်စီဆုံအတၢ်ကွဲး	တၢ်ဆာကတီၢ်
<p>၄မိၤရှု ၃၃:၃ ဒီး ၄မိၤရှု ၁၀:၁၁- ၁၃</p>	<p>“ဒီးလါခီၣ်ထံးတဆံယံာ်နံၤတနံၤန့ၣ် ဟးထီၣ်ဝဲလၢရၤမစ့လီၤ. ဘူၣ်လဲၤကဟံာ်ပူၤကွံာ်တနံၣ်န့ၣ်ပှၤအံၣ်စရူလးဖိဟးထီၣ်ကွံာ်လၢအစုယူၣ် ထီၣ်အသးလၢ ပှၤအဲၤကူပတူးဖိခဲလၢာ်အမဲာ်ညါလီၤ.”</p> <p>“ဒီးလၢခံနံၣ်တနံၣ်, လါခဲလါတလါထီၣ်အနံၤခံဆံန့ၣ် တၢ်မၤအသး လၢတၢ်ဒုးထီၣ်တၢ်အာၣ်လၢတၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤ အအိၣ်အလီၢ်အဖီခိၣ် လီၤ.”</p> <p>“ဒီးပှၤအံၣ်စရူလးဖိဟးထီၣ်လၢပှၤမုၢ်ကနၢၤစံၤနါအပူၤ, ဒီးတၢ်အာၣ် အိၣ်ကတီၢ်ဝဲလၢပှၤမုၢ်ကနၢၤပၤရၣ်လီၤ.”</p> <p>“ဟးဝဲလၢအခိၣ်ထံးတဘျီဒိယွၤမၤလိာ်တၢ်အသိး, လၢစီၤမိၤရှုအစု ပူၤလီၤ.”</p> <p>လံာ်စီဆုံအဆာဖိအံၤစံးဘၣ်ပှၤလၢပှၤအံၣ်စရူလးဖိအတၢ်လဲၤတၢ် က့ၤလၢအမ့ၢ်စးထီၣ်ဖဲ ကီၢ်အဲၤကူပတူးဆူ ကစၢ်စံၤနါန့ၣ်, တၢ်ဆာကတီၢ် အိၣ်ထဲလဲၣ်န့ၣ် ဒုးသ့ၣ်ညါပှၤလီၤ.</p>	<p>၁ နံၣ်</p>
<p>၄မိၤရှု ၁၄:၃၃</p>	<p>“ဒီးသုဖိသုလံၤကဟးဝုၤဝီၤတၢ်လၢပှၤမုၢ်ကနၢၤအနံၣ်လွံၢ်ဆံ, ဒီးကစီာ် သုတၢ်ကမၣ်မုၢ်ကမၣ်ခွါတုၤသုစီၤလၢာ်လၢပှၤမုၢ်ကနၢၤလီၤ.”</p> <p>လံာ်စီဆုံတဆာအံၤ စံးဘၣ်ပှၤလၢ ပှၤအံၣ်စရူလးဖိသ့ၣ်တဖၣ် မၤတၢ် ဒဲးဘးအယိ, ကစၢ်ယွၤစံၣ်ညီၣ်အီၤဒဲးသိးကဘၣ်ဟးဝုၤဝီၤလၢပှၤမုၢ်ကနၢၤအပူၤ အနံၣ်လွံၢ်ဆံန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်တ့ၢ်ဝဲလၢပှၤမုၢ်ကနၢၤအပူၤအိၣ်လံတနံၣ် အယိ, တၢ်ဆာကတီၢ်အိၣ်တ့ၢ်ဒုၣ်သၢဆံခွဲနံၣ်န့ၣ်အဂ့ၢ်လီၤ.</p>	<p>၃၉ နံၣ်</p>
<p>စီၤယိၤရှု ၁၄:၇ ဒီး ၁၀</p>	<p>“လၢယွၤအခုအပှၤစီၤမိၤရှုမၤလီၤယၤလၢ ကၤဒုၣ်ဘၢန့ၣ်ဒဲးသိးယက ကွၢ်ဟ့ၣ်ထံၤကီၢ်ခီၤန့ၣ် ယသးပှၤအနံၣ်လွံၢ်ဆံ, ဒီးယဟဲစီာ်အီၤလၢတၢ်ကတီၢ် လၢအအိၣ်လၢယသးကံာ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.</p> <p>“ဒီးခဲကနံၣ်အံၤကွၢ်ကွၢ်, ယွၤဒုးမူဒဲးယၤ, ဒဲးအစံးဝဲအသိးန့ၣ် လွံၢ်ဆံ ယံာ်နံၣ်အံၤ, လၢယွၤကတီၢ်တၢ်ကတီၢ်တထံၣ်ဒီးစီၤမိၤရှုလံၤလံၤ, လၢပှၤအံၣ် စရူလးဖိဟးဝုၤဝီၤလၢ ပှၤမုၢ်ကနၢၤအဖၢမုၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးခဲကနံၣ်အံၤကွၢ်ကွၢ်, တၢ်လၢမုၢ်မဆါတနံၤအံၤ ယသးပှၤတ့ၢ်ဃိးဆံယံာ်နံၣ်လံ.”</p> <p>လံာ်စီဆုံဖိတဆာအံၤစံးဘၣ်ပှၤလၢ စးထီၣ်ဖဲစီၤကလးဒီးပှၤ (၁၁) ဂၤဒဲးသိးအကကွၢ်ဟ့ၣ်ထံၤကီၢ်ခီၤအကီၢ်လဲဆူကီၢ်ကနၤန့ၣ်ဒီးဆူတၢ်နီၤဖး လီၤဟီၣ်ခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဆာကတီၢ်အပူၤလီၤ. တၢ်ဆာကတီၢ်အဝဲအံၤအိၣ်မး (၄၅) နံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆာကတီၢ် (၄၅)နံၣ်အံၤန့ၣ် ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်ဒုးအီၤလၢ ပှၤအံၣ်စရူလးဖိသ့ၣ်တဖၣ်လဲၤတုၤဆူကစၢ်စံၤနါအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ် န့ၣ်အယိတၢ်နီၤဖးလီၤဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ် တၢ်ဆာကတီၢ်အိၣ်မး (၄၅-၃၉=၆) နံၣ် န့ၣ်လီၤ.</p> <p>လၢတၢ်န့ၣ်အယိ ပမ့ၢ်ပာ်ဖျိၣ်က့ၤတၢ်ဆာကတီၢ်ခဲလၢာ်န့ၣ်အိၣ်မး အ နံၣ် (၄၀) နံၣ်န့ၣ်လီၤ.</p>	<p>၆ နံၣ်</p>

အပတ် (၅) ပုစံညီညွတ်သောတဖန်အစီ

တော်ဆာကတော်အဝဲအံ့နဲ့ ဘဉ်တံးစံးထီၣ်ကံအီလတော်နီဖးလီဟီၣ်ခိၣ်သ့ၣ်တဖန်ဒီးဆူစီပဟီစီလူး လာဘဉ်တံးဒုးကဲထီၣ်တံးလတ အလီဟံကုၣ်ပာ်ကဲအီအကတော်နဲ့လီ. တော်ဆာကတော်တမံအံ့အပူနဲ့ ကစာ် ယွါမာလီပုစံညီညွတ်သောတဖန်လအကဘဉ်ဟပုအံၣ်စရလးဖိသ့ၣ်တဖန်နဲ့လီ.

ပုစံညီညွတ်သောတဖန်အဆိကတော်တဂနဲ့မုာ်ဒဉ် စီယီဂူနဲ့လီ. (၄မိဂူ၂၇:၂၂-၂၃), ပုစံညီညွတ်သောတဖန်နဲ့ ကဘဉ်တီခိရိၣ်မဲဒီး ကဘဉ်ဟပုအံၣ်စရလးဖိသ့ၣ်တဖန်နဲ့လီ. ပုစံညီညွတ်သောတဖန်လအကဘဉ်ဟပုအံၣ်စရလးဖိသ့ၣ်တဖန်နဲ့လီ. တော်ဆာကတော်အံၣ်ကအိၣ်ဘဉ်ဆံးအါလဲၣ်.

ဘဉ်ဃးဒီးတံးဂုာ်အံၣ်နဲ့ လံာ်စီဆုံအလီလံာ်တကတြုၣ်တခီတဟ်ဖျါဘဉ်ဝဲဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်လဲာ်စီဆုံ အသီတကတြုၣ်လအမုာ်လံာ်မာတံးအပူနဲ့ ခီဖျါလအစီပီလူးအတံးကတီလအဟဲလအ ကစာ်ယွါအအိၣ်ဒ်သီး သးစီဆုံအတံးရုလီာ်မုာ်လီာ်အယိ ဘဉ်တံးဟ်ဖျါအီနဲ့ပထံၣ်ဘဉ်လီ.

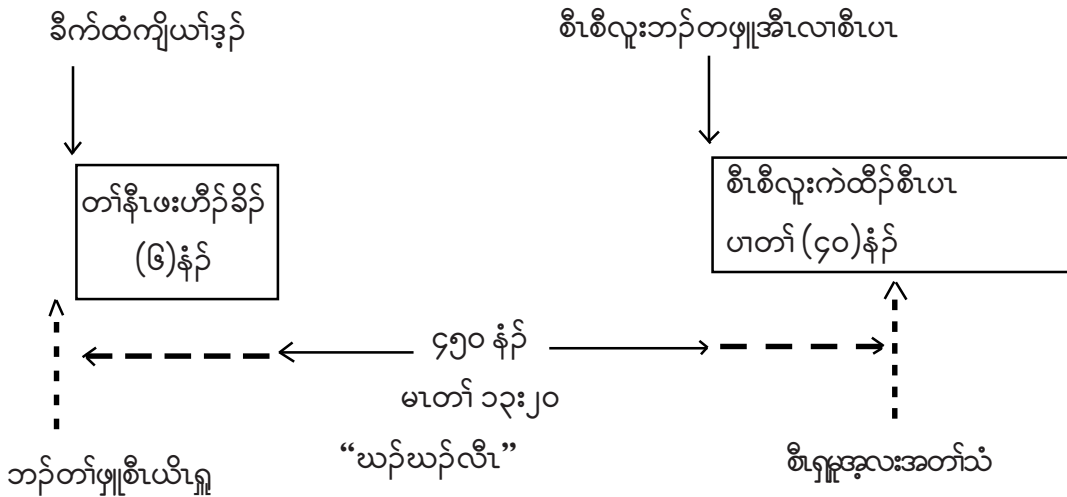
“လံာ်မာတံး ၁၃:၂၀, ဒီးလအခံကဟ့ၣ်လီအပုစံညီညွတ်သောတဖန် တုလီလအဝဲစီဂူမုာ်အုလး, အနံၣ်လွံာ်ကယယံာ်ဆံ (၄၅၀) ဃဉ်ဃဉ်လီ.”

ပဘဉ်ဟ်သ့ၣ်ပာ်သးတံးဘဉ်ဃးဒီး တံးကတီလအမုာ်, “လအခံ” နဲ့လီ. အဲၣ်ဒီးစံးတံးမနုလဲၣ်. တံး လအတံးကတီဖိလအမုာ် “လအခံ” နဲ့မုာ်ဒဉ်, တံးဟ်ကံာ်ဟ်ကုၣ်တံးဂုာ်ဘဉ်ဃးဒီးတံးနီဖးလီဟီၣ်ခိၣ်ဝဲအလီ ခံအနံၣ်တဖန်လအ ပဘဉ်ဒွးကွာ်အီအဂုာ်နဲ့လီ. ပမုာ်ကွဲကွဲကဒါကွဲဆူမာတံး ၁၃:၁၉ နဲ့ ပကနာ်ဟ်အါထီၣ် တံးဂုာ်အံၣ်လီ.

“မာတံး ၁၃:၁၉, ဒီးဟီထီၣ်ကွံာ်ပုစံညီညွတ်သောတဖန်ကလုာ်လအကီကနုစဉ်, ဒီးဟ့ၣ်လီအထံအကီလအ တံးနုာ်သါအဂီလီ.”

လအတံးနဲ့အယိ ဒ်လံာ်စီဆုံအတံးဟ်ဖျါအသီး တော်ဆာကတော်အဝဲအံ့နဲ့ ပသ့ၣ်ညါဘဉ်လအအိၣ်ဝဲအနံၣ် (၄၅၀) နဲ့လီ.

တံးကတီဖိလအမုာ် “ဃဉ်ဃဉ်” နဲ့ ပဆိကမိာ်အီသ့လအတမုာ်တံးလီတံာ်လီဆဲးနဲ့လီ. ဘဉ် မနုအယိလဲၣ်နဲ့ တော်ဆာကတော်လအလံာ်စီဆုံအတံးဟ်ဖျါအံၣ်နဲ့, တမုာ်လအတံးလီတံာ်လီဆဲးဘဉ်ဆဉ်, ပုစံညီညွတ်သောတဖန်လအကစာ်ယွါယုထအီသ့ၣ်တဖန်ဟဘဉ်တံးအဆာကတော်နဲ့မုာ်ဒဉ်တံးလီတံာ်လီဆဲးတမံလီ. တံးအံၣ်ကကဲထီၣ် အသးဒ်လဲၣ်. တော်ဆာကတော်ဘဉ်ဃးဒီး ပုစံညီညွတ်သောတဖန်အံၣ်အခိၣ်ထံးနဲ့အိၣ်ဝဲဒဉ်လအ, တချူး တံးနီဖးဟီၣ်ခိၣ် အဆာကတော်လအမုာ်စီယီဂူဘဉ်တံးဟ်ထီၣ်အီလအ ပုစံညီညွတ်သောတဖန်အသီး တော်ဆာကတော် အပူတဆံး တကွာ်ဒီး, တော်ဆာကတော်အံၣ်အကတံးနဲ့ မုာ်ဒဉ်ပုစံညီညွတ်သောတဖန်လအခံကတံးတဂလအမုာ် စီဂူမုာ်အုလးလအ အမပုစံညီညွတ်သောတဖန်အတံးဖဲတံးမတုဒဉ်လဲၣ် အသံတစုလအ စီပဟီစီလူးဟတံးအဆာကတော် အပူဒဉ်လဲၣ် တဆံးတကွာ်လီ. လအတံးနဲ့အယိ, ဒ်သီးပကနာ်ဟ်တံးထံထံဆးဆးအဂီနဲ့ ဘဉ်ဃးဒီး ပုစံညီညွတ်သောတဖန်အဆာကတော်နဲ့ ပကဟ်ဖျါအီဒ်အဖီလံာ်အသီးလီ.

တၢ်နီၣ် ။ (-----) အကျိၤအဝဲအံၤန့ၣ် မ့ၢ်ဒုၣ်ပှၤစံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ဆၢကတီၢ်အလၢအပှဲၤန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ, တၢ်ကတိၤလၢအမ့ၢ် “လၢခံ” န့ၣ် (မၤတၢ် ၁၃:၂၀) မ့ၢ်ဒုၣ်စးထီၣ်ဖဲတၢ်နီၤလီၤဟီၣ်ခိၣ် ဝံၤအဆၢကတီၢ်, ဆူတချုးလၢစီပဟစီစီလူးတဟဘဉ်တၢ်ဒီးအခါ, ဒ်ပစံးတၢ်အသိး, စီစီလူးဘဉ်တၢ်ဖျူအီလော ကကဲထီၣ်စီပဟအကီၢ်အဆၢကတီၢ်အပူၤလၢ ကစၢ်ယွၤဟ့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.

ဘဉ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ်မ့ၢ်ဒုၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်, အပတီၢ် (၅)အတၢ်ဘဉ်ထွဲလၢလံာ်စီဆုံအတၢ်ကွဲးသ့ၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အဆိကတၢ်ဒီးလၢခံကတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဘဉ်ထွဲလိာ်အသးတဆံးတက့ၢ် လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်အပတီၢ် (၄)န့ၣ်အသိး, တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢခံကတၢ်န့ၣ် ဘဉ်ထွဲလိာ်အသးဒီး, တၢ်ဆၢကတီၢ် အပတီၢ် (၆) အပူၤတဆံးတက့ၢ်န့ၣ် ပထံၣ်ဘဉ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ, ပှၤစံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်အတၢ်ဆၢကတီၢ်အံၤန့ၣ် ပဟံးန့ၣ်အီၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးတသ့ဘဉ်. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ, လံာ်စီဆုံအတၢ်ဟံးဖျူလၢအမ့ၢ် “ဃုာ်ဃုာ်လီၤ” န့ၣ်ဘဉ် တၢ်သူအီၤလၢ တၢ်ကတိၤဖိလၢအလီၤတံာ်လီၤဆဲးအကီၢ်လီၤ. ဘဉ်မနုၤအဃိလဲၣ်န့ၣ်, တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအပျံကွံာ် တဖၣ်န့ၣ်ကစၢ်ယွၤဒိၣ်တံာ်ကွံာ်ဝဲဒီး, တၢ်လၢအလီၤမ့ၢ်အိၣ်လၢပကဒွဲးအီၤအကီၢ်န့ၣ် ကစၢ်ယွၤမၤသ့ၣ်ညါပှၤလီၤတံာ် လီၤဆဲးလီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ ပှၤစံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ဆၢကတီၢ်အံၤန့ၣ်, ဒ်လံာ်စီဆုံအတၢ်ဟံးဖျူအသိး အိၣ်ဒုၣ် အနံၣ် (၄၅၀) န့ၣ်လီၤ.

အပတီၢ် (၆) စီလီၣ်စီပဟသ့ၣ်တဖၣ်အဆၢကတီၢ်

တၢ်ဆၢကတီၢ်အပတီၢ်အံၤန့ၣ် ဘဉ်တၢ်စးထီၣ်ကံၢ်အီၤလၢစီပဟအဆိကတၢ်တဂၤလၢအမ့ၢ် စီစီလူးန့ၣ်ဒီး ဆူစီပဟလၢခံကတၢ်တဂၤလၢအမ့ၢ် စီစံးဒကံယၤလီၤပျီၤဒုၣ်လဲာ်တစုလီၤ. အခဲအံၤပကလဲၤကဒီးဆူစီပဟသ့ၣ် တဖၣ်လၢအဟဘဉ်တၢ်အဆၢကတီၢ် ပှဲၤအံၤပှဲၤန့ၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

နိုက်ကံ	လံာ်စီဆုံအဆာ	စီပဟသ့ဉ်တဖဉ်အမံ	ဟဘဉ်တၢ်အဆာကတီၢ်
၁	လံာ်မဟတၢ် ၁၃:၂၁	စီစီလူး	၄၀ နံဉ်
၂	၁ကွဲးနီဉ်တၢ် ၂၉:၂၇	စီဒေဝံး	၄၀ နံဉ်
၃	၂ကွဲးနီဉ်တၢ် ၉:၃၀	စီဂျလိမိ	၄၀ နံဉ်

ဖဲစီပဟစီဂျလိမိဆူးကွံာ်သးအလီၢ်ခံန့ဉ် ပှၤအံဉ်စရုလးဖိသ့ဉ်တဖဉ်အကီၢ်လီၤဖးလိာ်အသးခံခါန့ဉ် ပထံဉ်ဘဉ်လီၤ. ကဲထီဉ်ပှၤအံဉ်စရုလးဖိအဒုဉ် (၁၀) ဒီးပှၤယူဒေဖိ (၂)ဒုဉ်န့ဉ်လီၤ. လာတၢ်န့ဉ်အဃိ တၢ်ဆာကတီၢ် လာပကဘဉ်ကံအိၤဒွဲးအိၤန့ဉ် ပကဒွဲးအိၤလာကီၢ်ယူဒေအစီပဟသ့ဉ်တဖဉ်လာအလီၤစာလီၤတဆီဘဉ်တဆီန့ဉ် တက့ၢ်. တၢ်လာပှၤယူဒေဖိသ့ဉ်တဖဉ်န့ဉ် ကစၢ်ယွာဆိဉ်ဂ့ၤအိၤလာက့ၤအါဘိအသိး, တကးဘဉ်. ပှၤအုဉ်က့ၤခီဉ်က့ၤ တၢ်မ့းရုံအစ့ၢ်ကီးကအိဉ်ထီဉ်လာအဝဲသ့ဉ်တဖဉ်အဒုဉ်အထာအပူၤလီၤန့ဉ် ပထံဉ်ဘဉ်လီၤ. (၁မိၤရှု ၄၉:၁၀)

တၢ်အမံၤအသဉ်အစရီၤလာဘဉ်တၢ်ပာ်ဖျါထီဉ်အိၤလာအဖီလံာ်တဖဉ်အံၤန့ဉ် မ့ၢ်ဒဉ်စးထီဉ်ဖဲ စီပဟစီဂျလိမိ အဖိခွါလာအမ့ၢ်စီပဟရဃာဘဉ်ဒီး ဆူပှၤယူဒေဖိသ့ဉ်တဖဉ်အစီပဟတဆီဘဉ်တဆီ အမံၤအသဉ် ဒီးဟဘဉ်တၢ်အနံဉ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤ.

နိုက်ကံ	လံာ်စီဆုံအဆာ	စီပဟအမံ	တၢ်ဟအဆာကတီၢ်
၁	၂ကွဲးနီဉ်တၢ် ၁၂:၁၃	ရဃဉ်ဘဉ်	၁၇ နံဉ်
၂	၂ကွဲးနီဉ်တၢ် ၁၃:၂	အဘံယာ	၃နံဉ်
၃	၂ကွဲးနီဉ်တၢ် ၁၆:၁၃	အာစါ	၄၁ နံဉ်
၄	၁စီပဟ ၂၂:၄၂	ယဟိရူးဖး	၂၅ နံဉ်
၅	၂စီပဟ ၈:၁၇	ယဟိရုဉ်	၈နံဉ်
၆	၂စီပဟ ၈:၂၆	အဃာစယာ	၁နံဉ်
၇	၂စီပဟ ၁၁:၃	ဒေသလယာ	၆နံဉ်
၈	၂စီပဟ ၁၂:၁	ဃုာဟူ	၄၀ နံဉ်
၉	၂စီပဟ ၁၄:၂	အမာစယါ	၂၉ နံဉ်
၁၀	၂စီပဟ ၁၅:၂	စောရယာ	၅၂နံဉ်
၁၁	၂စီပဟ ၁၅:၃၃	ယိၤသဉ်	၁၆ နံဉ်
၁၂	၂စီပဟ ၁၆:၂	အာဃး	၁၆ နံဉ်
၁၃	၂စီပဟ ၁၈:၂	ဃံးစကံယာ	၂၉ နံဉ်
၁၄	၂စီပဟ ၂၁:၁	မနုၤရှုဉ်	၅၅ နံဉ်
၁၅	၂စီပဟ ၂၁:၁၉	အါမိဉ်	၂ နံဉ်
၁၆	၂စီပဟ ၂၂:၁	ယိၤရှုံယာ	၃၁ နံဉ်
၁၇	၂စီပဟ ၂၃:၃၁	ယဟိအါဃး	၃ လါ
၁၈	၂စီပဟ ၂၃:၃၆	ယဟိယါကံဉ်	၁၁နံဉ်
၁၉	၂စီပဟ ၂၄:၈	ယဟိယါခံဉ်	၃လါ
၂၀	၂စီပဟ ၂၄:၁၈	စံးဒကံယာ	၁၁နံဉ်
		ဟံဖီဉ်ခဲလၢာ်	၅၁၃ နံဉ်

လာတန်နဲ့အယ်စီပလသုတ်တဖန် ဟတ်အိန် (၅၁၃) နံနဲ့လီ.
တိုနီနီ - အဘျဉ်အိန် (၆) လါနဲ့ တဘတ်တပ်ဖိုနီအီဘတ်.

အပတို (၇) စးထိန်ဖဲ စီပလသုတ်တဖန်အတ်ဟအကတိုဝံဒီးဆူ AD-1 အကတို

တိုအပတိုအံနဲ့ စးထိန်ဖဲ ပုယုဒဖိအစီပလစံဒကံယလီပိုအဆာကတိုဒီးဆူ AD 1 အကတို နဲ့လီ. လာခံကတိုပုယုဒဖိသုတ်တဖန်အစီပလ စံဒကံယလီပိုဝံအလီခံတံမအသးသုတ်တဖန်နဲ့ ဘတ် တပ်ဖိုအီလါ, ၂ကွဲနီတံ ၃၆:၂၀-၂၁ နဲ့လီ.

“ဒီးပုလအပူဖျဲဒီးနးတဖန်နဲ့ စိန်ထိန်ဝဲဆူဘာဘူလိန်ဖဲ အကဲထိန်အဝဲဒ်ဒီးအဖိခွါတဖန် အကုတ်တုလီလါ ပလရန်အဘိမုဟတ်, ဒ်သိးအကမလါထိန်ပုလထိန်ယွအကလုလါစီယံးရမံယ အထးခိန်, ဒ်သိးထံစီကီခါနဲ့ ကမုလလါအမုအိန်ဘုးနံတဖန်လီ. ကိးမုနံမုနုလါ အအိန် သယုနဲ့ အိန်ဘုးဝဲတုအပုလထိန်အနံနွံဆဲလီ.”

ပုအိန်စရုလးဖိသုတ်တဖန် ဘတ်တံမကဲကုအီဆူဘာဘူလိန်နဲ့ အိန်အနံ (၇၀) နဲ့ ပထံဘတ်လီ. တိုသုတ်တဖန်နဲ့မုဒ်လံစီဆူအတ်ဟဖိုလီ. ဘတ်ဆုဖဲပလရန်အစီပလကိရုဟတ်အဆာကတိုအပူ အဆိ ကတိုတနံနဲ့ ပုအိန်စရုလးဖိသုတ်တဖန်ပူဖျဲလါတံမကဲကုနဲ့ ပကထံဘတ်ဖဲ **စုဇု ၁:၂-၃** နဲ့လီ.

“ပလရန်အစီပလကိရုစံဒ်အံ, ယုမုခိန်အကစဟုန်လီယလါ ဟိန်ခိန်အဘိမုခဲလါ, ဒီးမလိယဒ်သိးယကသုတ်ထိန်အဟံလါ ယရုရုလုန်အပူလါအိန်ဝဲလါ ယုဒလီ. လါသုကျါနဲ့ မုမတါအိန်ဝဲလါအပုကိမုခဲလါအကျါတကလဲ. မံယု, အကစအိန်ဒီးအီတကု. ကလဲထိန် ဒ်ဝဲဆူယရုရုလုလါအအိန်ဝဲလါ ယုဒအပူ, ဒီးသုန်အိန်စရုလးအကစ (အဝဲဒ်မုကစ) အဟံ လါယရုရုလုလါအပူနဲ့တကု.”

ဘတ်ဃးဒီးစီပလကိရုဆုနီလါအနီအပူဒီးဟတ်အနံနဲ့ လါဟိန်ခိန်ဒီဘုညါအတ်စံစီတဲစီ လံတဖန်အပူနဲ့ ဘတ်တပ်ဖိုအီဖဲ BC 536 အနံနဲ့လီ. မုဝဲစုကီးလီ. တံလါကစယုအံနဲ့ အံး ထွဲကွဲထွဲပုဒီး ဆူပုလဆူတံဆာကတိုလါအမုဟိန်ခိန်ဒီဘုညါအတ်စံစီတဲစီအပူဒ်လံတံကမအသး ဒ်လဲဒ်လဲနဲ့ ပသုညါအီသုလါအယ်လီ.

လာတန်နဲ့အယ်စီပလသုတ်ညါတံဘတ်ဃးဒီးလံစီဆူအပူ တံဆာကတိုသုတ်တဖန်နဲ့စးထိန်ဖဲ အပတို (၆) လါအမုပုယုဒဖိသုတ်တဖန်အစီပလဟတ်ဝံဒီးဆူတံဆာကတိုလါအမု AD 1 အကတိုနဲ့ ပဒွးအီသုလီ. အဝဲသုဘတ်ကဲကုအနံ (၇၀) ဒီးဖဲစီပလကိရုထိန်နီအခါ တံဆာကတိုလါအမု BC 536 နဲ့ ပမုဟိန်ဖိုအီဒီးတံဆာကတို ကတုလီဝဲဆူ AD 1 နဲ့ ပထံဘတ်လီ.

၇၀ နံ + BC ၅၃၆ = ၆၀၆ နံ

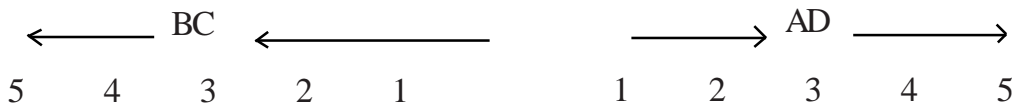
လာတန်နဲ့အယ်စီပမုဟိန်ကုတံဆာကတိုခဲလါနဲ့ ပကမနုဘတ် စီအဒ်လါကစယုတု လါအီအခါဆူ AD 1 နဲ့ အနံကအိန်ထဲလဲနဲ့ ပကထံဘတ်လီ.

- ၁. အပတို (၁) တံဆာကတို - ၁၆၅၆ နံ
- ၂. အပတို (၂) တံဆာကတို - ၄၂၇ နံ

၃.	အပတို (၃) တာ်ဆာကတို	-	၄၃၀ နံ
၄.	အပတို (၄) တာ်ဆာကတို	-	၄၆ နံ
၅.	အပတို (၅) တာ်ဆာကတို	-	၄၅၀ နံ
၆.	အပတို (၆) တာ်ဆာကတို	-	၅၁၃ နံ
၇.	အပတို (၇) တာ်ဆာကတို	-	၆၀၆ နံ
	ဟံဖိုင်ခဲလာ်	=	၄၁၂၈ နံ

လာတာ်န့အယိ ကစာ်ယွတုလီစီအဒ်န့ တာ်ဆာကတိုစွာ်ကီးမ့ဒ် BC ၄၁၂၈ န့ ပထံ ဘာ်လီ.

ဘာ်ဃးဒီးနံလါသ့တဖာ်အဂ့န့ ပဘာ်ပလီပသးတာ်အိတမံလီ. တာ်လာလါဒ်စ့ဘာ် (၃၁)သီ အံန့မ့ဒ် 1BC အကတာ်ဒ်ပစံးတာ်အသီး, တာ်ဆာကတို BC အနံသ့တဖာ်လာခံကတာ်အနံအသီမ့ ဝဲဒီး, မ့စွာ်ကီးလါယန့အါရံ (၁)သီ AD 1 န့လီ. BC ဒီး AD အဘာ်စာန့ (၀) နံစွာ်ကီးတအိဘာ်. ဒ်သီးပကနာ်ဟံတာ်အဂီ, ပကဟံဖျါအီဒ်တာ်ဂီလာအဖိလာ်အသီးလီ.

လာတာ်န့အယိကစာ်ယွတုလီ စီအဒ်ဆူတာ်ဆာကတိုလာအမ့ AD 1 အဘာ်စာလာတာ်ဆာ ကတိုသ့တဖာ်န့ ဘာ်ဟံဖျါအီလာလံာ်စီဆ့အပူ, ပထံဘာ်လံာ်စီဆ့အဆာအိ (၅၀) န့ပထံဘာ် လီ.

“လံာ်ဝံယရူယ ၃၄:၁၆, ဃုတာ်လာယွအလံာ်ပူ, ဒီးဖးတာ်တက့. တဟါမာ်ဘာ်နီတမံ ဘာ်. တာ်လာအဂီမိာ်တအိဘာ်န့ တအိဘာ်နီတဘုာ်ဘာ်. အဂ့ဒ်အံ, ယထးခိာ်မလီာ်တာ်န့, ဒီးအသးန့ဒုးအိာ်ဖိုင်အီလီ.”

ဒ်လံာ်စီဆ့ဖိတဆာစံးဘာ်ပူအသီး, ကစာ်ယွအနီကစာ်ဒ်ဝဲဟ့တာ်အာ်လီအီလီဘာ်ဃးဒီး တာ် ဆာကတိုအံန့ မသ့ညါပူလီတံာ်လီဆဲးန့ပသ့ညါလီ. လာတာ်န့အယိ, တာ်လာတာ်ကလုာ်သ့တဖာ် န့မ့ဒ်တာ်အရဒ်လါပဂီဒီးဒ်သီးပကသ့ညါဘာ်တာ်ဆာကတိုအဂ့န့ မ့တာ်အရဒ်မးလီ. ပဝဲစွာ်ကီး ပနာ်လီ. ဘာ်မန့အယိလဲာ်န့ တာ်လာတာ်ကလုာ်အံန့ မ့ဒ်တာ်မ့တာ်တီအယိလီ.

လာခရံအမံအယိ

အမ့